

La guerra de Montesquieu

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 17.01.09

Al segle XVIII, Montesquieu va prescriure la separació de poders: executiu (Govern), legislatiu (Parlament) i judicial (tribunals). A Espanya, el poder militar els va arrasar moltes vegades tots tres. Avui, en plena democràcia, el poder judicial amenaça amb un seriós conflicte els altres dos. Aquesta setmana, moviments assemblearis i associacions judicials han desafiat el Govern amb una vaga si no se'ls fa cas.

Hem arribat aquí per quatre raons: insatisfacció (legítima i menys legítima) dels jutges; reacció corporativa pel cas del jutge Tirado; xoc entre la majoria judicial (conservadora) i la majoria política (socialista), i vacil·lacions en la política del Govern.

Primer. És veritat que els jutges treballen amb mitjans insuficients. Els últims dies es diu que tenim 10 jutges per 100.000 habitants enfront dels 21 a Alemanya, que els jutjats estan poc informatitzats i que hi ha sistemes incompatibles entre comunitats autònomes. Dijous vaig sentir Trillo exclamar-se a Radio Nacional. Però una carència de 5.000 jutges no se soluciona en una legislatura (un jutge necessita, segons el sistema, tres o quatre anys d'oposicions. ¿Per què tenim actualment, i no abans, moviments assemblearis i amenaces de vaga?).

Segon. El cas del jutge Tirado va commocionar tota la societat. ¿Com podia no executar-se la sentència contra un condemnat per abusos sexuals a la seva pròpia filla? Molts jutges van creure que els polítics (Zapatero i en menys grau Rajoy) i la premsa els posaven de manera

injusta a la picota. No tenen raó. No executar una condemna penal per abusos sexuals és greu i no es pot castigar amb 1.500 euros (una multa de trànsit).

Tercer. El malestar judicial es radicalitza perquè la gran majoria de jutges afiliats (la meitat no ho estan) militen en l'Associació Professional de la Magistratura, pròxima al PP, i veuen amb disgust que mani el PSOE. Ja en la passada legislatura alguns van voler boicotejar la negociació amb ETA ratificada pel Parlament. El procés "per parlar" contra Ibarretxe, López i Otegi n'és un exemple recent. I el dissentiment polític inflama la protesta.

Quart. Davant un poder judicial contrari, Zapatero ha dubtat entre l'apaivagament (nomenament del jutge Dívar com a president del Consell) i l'empipament moralitzant (discrepància ostentosa amb la sanció al jutge Tirado). I quan un govern dubta se'l percep com a feble i irresolut. I als "tebis" se'ls tracta a pedrades: l'amenaça de vaga.

La situació està així. El Govern ha de saber manar i acceptar les legítimes demandes judicials. Però els jutges han d'assumir que la sobirania popular no radica ni en l'APM ni en la premsa reaccionària de Madrid, sinó en el poble.